

Õpetamisgrandi vahearuanne

Jaanuar 2026
Meril Ümarik

Taotlesin õpetamise arendamise granti, et uurida ja arendada enda õpetamispraktikat uurimismeetodite õpetamisel. Uurimistöö ja uurimismeetodite kursused on haridusteaduste instituudi õppurite jaoks pigem keerulised ja vähem motivatsiooni pakkuvad kui erialaspetsiifilised ained. Uurimistöö õppimisel on oluline autentne õpikeskkond (ideaalis osalemine uurimisprojekti meeskonnas) ning parimaid tulemusi olen ise saavutanud väikeses rühmas õpetades. Samas, ülikoolis muutuvad õppijate grupid üha suuremaks. Lisaks tingib vajaduse uurimismeetodite õpetamisviiside arendamiseks ja oma õpetamispraktika ümbermõtestamiseks üha suurenev õppijate poolne ootus läbida õpet veebis või hübriidsena.

Seni tehtu:

Esimese semestri jooksul võtsin teadlikult aega, et lugeda uurimismetodoloogia alast kirjandust, osalesin koolitustel ja webinaridel, mis puudutasid kvalitatiivse andmeanalüüsi meetodeid ja õppetööd suurtes rühmades. Ma teadsin, et tahan oma õpetamist ja materjale arendada, kuid polnud veel täpset fookust tegevusuuringu läbiviimiseks.

Teisel semestril kogusin õppijatel iga õppekohtumise järel tagasisidet selle kohta, mida nad uut õppisid, mis jäi kohtumisel segaseks ning mis on ootused järgmiseks õppekohtumiseks. Selline jooksev tagasiside oli väga kasulik, sain kohe järgmisel õppekohtumisel õppijate vajadusi arvesse võtta. Minu tegevusuuringu fookus sai lõplikult selgeks siis, kui sain teada, et 2025/2026 õppeaastal asun õpetama ülisuuri gruppe. Uurimistöö alused ja meetodid tsükliõppe grupi suuruseks on 109 üliõpilast ja päevaõppe grupi suuruseks 89 üliõpilast. Esimesel kolmel kohtumisel õpivad üliõpilased koos, hiljem jagunevad väiksemateks gruppideks ja kaasatud on teised õppejõud. Sain aru, et nii suure grupiga ei ole rühmatööd selles võtmes enam tõhusad, sest suures rühmas ei jõua rühmatöö tulemusi jagada ja arutada. Seega, minu tegevusuuringu fookuses on leida võimalusi rakendada AI assistenti suures rühmas toimuva uurimismeetodite kursuse raames nii, et see toetaks õppijate uurimispädevuste arendamist. Osalesin koolitustel, mis käsitlesid tehisaru kasutamist õpetamisel ja hindamisel (Fur TEHA), koostasid AI assistendi ning tagasiside küsimustikud, mille kaudu kogun iga kohtumise järel andmeid nii käsitletud temade kohta üldiselt kui AI assistendi kasutamise kogemuse kohta.

Mis on seni kõige paremini toiminud?

Seni on toimunud 3 õppekohtumist. Kolme õppekohtumise raames on õppijad teinud 3 jooksvat rühmatööd, millest kasvab välja arvestuslikult hinnatav iseseisev rühmatöö ülesanne. Iga kohtumise järel on õppijad saanud lähteülesande rühmatööks ning suunised hiljem oma töö AI assistendile tagasisidestada anda. Nii minu kui õppijate tagasiside on väga positiivne. AI assistent

töötab nii nagu vaja ehk ei loo täiendatud versioone ega paku vastuseid, vaid ainult tagasisidet ja näiteid-suuniseid. Kui õppijad vormistavad rühmatöö hinnatavaks tööks, siis laadivad lisaks tööle ülesse ka AI tagasiside ja lühikese refleksiooni, mida tagasisides arvesse võtsid/võtavad. Seega suunan neid kriitiliselt saadud tagasisidet hindama ja mõtestama.

Millised väljakutsed on esile kerkinud?

Kui algselt nägin AI assistendi kasutamises ajavõitu endale ja võimalust selle konkreetse ülesande tagasisidestamine AI-le loovutada, siis nüüd olen saanud aru, et vaatamata sellele, et õppijad on rahul võimalusega saada jooksvat tagasisidet AI assistendilt, siis on sügav ootus, et kokkuvõttev tagasiside tuleks inimeselt. Seega, kokkuvõttes ma arvan, et AI assistendi kasutamisest ei pruugi tulla ajavõitu õppejõule, küll aga toetab see suures rühmas toimuvat õppetööd ning paneb ka enam mõtestama AI kasutamist, selle eetilisi piire ja võimalusi.

Plaan edasiseks:

Käesoleva semestri jooksul jätkan tegevusuuringuga, kogun ja analüüsin andmeid. Sellest lähtuvalt teen vajalikke kohandusi. Tegevusuuringu andmestiku põhjal planeerin kirjutada teadusartikli ja tutvustada oma tulemusi nii ülikooli siseselt kui kõrghariduskonverentsil.

On koondunud väike grupp Tallinna Ülikooli ja Taltech'i õppejõududest, kes sel semestril AI assistenti erinevate ainete raames õppetöös kasutavad ja andmeid koguvad. Jagame jooksvalt oma kogemusi ja plaanime ühiseid artikleid.

Üks mõte kolleegile, kuidas võiks grant või selle tulemused olla kasulikud ka teistele õppejõududele:

Õpetamise arendamise grant võiks motiveerida võtma aega selleks, et oma õpetamist reflekteerida, uurida ja arendada, isegi kui esmapilgul tundub, et seda aega kuskilt võtta pole.

